LAISVĖ--LIBERTY
Vienintėlis lietuvių kalboje dienraštis Rytinėse Valstijose
Metam prenumerata:
Jungtinėse Valstijose $8.00
Dalis Queens apskrityje (N. Y.) ... 9.00
Kanadoje 9.00
Kitur užsienyje 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ--LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone VIrginia 9-1827—1828
PRICE 5c A COPY

No. 181 ★★★★ Richmond Hill 19, N. Y., Penktadienis, Rugsėjo (Sept.) 17, 1954 ★★★★ Metai 43-tieji, Dienraščio 35-tieji

KRISLAI

A. Metelionio knyga.
Norĭ matyti daugiau straz dų.
Jų suvažiavimas.
Kalbant apie gyventojus.
Rašo R. Mizara

Antanas Metelionis yra pasiryžęs savo lėšomis išleisti knygoje savo raštus. Jis, kaip žinoma, yra laisvamanis. Jo raštai, pagrįsti istoriniais moksliniais faktais, atskleidžia religines "paslaptis" ir rodo žmonėms, kodėl jie turėtų būti be prietarų, laisvai galvoti ir gyventi.

Knyga jau ruošiama spaudai. Ji turės apie pustrečio šimto puslapių.

Autorius norėtų, kad žmonės užsisakytų jo knygą iš anksto,— knyga, kurios kaina bus $1. Prenumeratorių vardai ir pavardės bus išspausdinti knygos gale.

Ką sakote?

—:—

Keleivis skelbia, būk "daugelis komunistų jau pasiūlė duoti vyriausybei informacijų apie partijos organizaciją ir veiklą."

Keleivio redaktoriai laukia daugiau strazdų, budenzų, na, ir obelnai, naujų šnipų, išdavikų.

Matysime, kiek jie jų susilauks.

—:—

Neseniai Brooklyne įvyko "Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos 27-sis suvažiavimas."

Kiek ši sąjunga turi narių, kiek turi kuopų, nepasakoma. Matyt, ji laikosi "kaip ant vištos kojos."

Suvažiavimas neišrinko J. Buivydo sąjungos vadovu-sekretoriumi.

Keleivis primena dar ir tą: "Labai domėjosi suvažiavimas mūsų santykiais su kitomis lietuvių srovėmis ir tų organizacijų veikla, kuriose tenka kartu dirbti... Socialdemokratai nuoširdžiai dirbo ir dirbs Lietuvos laisvinimo darbą bendrai su kitomis srovėmis, kurios siekia laisvos Lietuvos..."

Kiekvienam aišku, su kokiomis srovėmis social-demokratai dirba: su fašistais-tautininkais, su klerikalais. Na, o kokios "laisvos Lietuvos" pastarieji nori, kiekvienam žinoma.

—:—

Vėliausiais duomenimis, dabartinis Indijos gyventojų skaičius yra 376,750,000.

Bėgyje pastarųjų trejų metų Indijos gyventojų pricauglis buvo 14,000,000.

Taigi Indija — milžiniška šalis!

Bet ji mažesnė už Kiniją, kuri turi apie 600,000,000 gyventojų!

—:—

Anglė moteris, Mrs. Mary Beatrice-Belfrage, pagaliau bus išdeportuota į Angliją.

Justijos departmentas dėjo pastangų, kad ši moteris liudytų prieš savo buvusįjį vyrą, Cedric Belfrage, savaitraščio "National Guardian" redaktorių, bet ji atsisakė išdavike būti ir reikalavo, kad ją juo greičiau išdeportuotų.

Tuo pačiu kartu Cedric Belfrage veda teisminę kovą prieš ryžimąsi jį išdeportuoti į Angliją.

DULLES LANKOSI VOKIETIJOJE, IGNORUOJA FRANCŪZIJĄ

Smūgis McCarthy'ui suduotas rinkimuose

Washingtonas. — Pirmininių rinkimų rezultatai visoje šalyje čia skaitomi nemenku smūgiu Eisenhowerio republikoninei administracijai bendrai ir McCarthy'io sparnui ypatingai.

Aiškiausias smūgis, nurodoma, McCarthy'iui buvo duotas Wisconsine. Prie to pridedant Maine rinkimų rezultatus, bendras vaizdas, sakoma čia, visai neviltingas republikonams.

Suffolk apskrities (NY) pirminiuose rinkimuose kandidatas į Kongreso atstovų butą Stuyvesant Wainwright lengvai sumušė kandidatą Wm. Shead, kuris yra pilnas McCarthy'io rėmėjas. New Hampshire McCarthy'io rėmėjas Wesley Powell pralaimėjo prieš Norris Cottoną, McCarthy'io kritiką.

Colorado demokratų pirminiuose rinkimuose naujadalybininkas John Carroll laimėjo prieš konservatorių Newtoną kaip kandidatas į atstovų butą.

New Yorko mieste Queens apskrityje demokratiniuose pirminiuose rinkimuose sunkus smūgis suduotas Roe mašinai, Farley rėmėjai, kuri visą laiką kovojo prieš naujadalybinius demokratus.

"Szabad Nep" primena, kad liaudies frontas svarbus

Budapeštas. — Vengrijos komunistų laikraštis "Szabad Nep" primena komunistams, kad jie daugiau dėmesio turėtų kreipti į bendradarbiavimą su kitomis liaudiškomis jėgomis, kad jie rimčiau darbuotusi už liaudies frontą.

"Szabad Nep" taipgi įspėja, kad joks planavimas, nežiūrint koks grandioziškas, padarytas iš viršaus, negali atsiekti savo tikslo, jei nesirūpinama susisiekti su žmonėmis, sužinoti vietines sąlygas ir užtikrinti, kad kas planuojama pravesti, gali būti atlikta gyvenime.

Grąžino darban, išmetė, ir grąžino po išmetimo

Washingtonas. — Armija grąžino į darbą dar vieną Monmouth laboratorijos techniką, tūlą Allan G. Weisnerį. Tai jau aštuntas iš eilės Monmoutho tarnautojas, kuris anksčiau, po McCarthy'io skundų, buvo buvo paleistas iš darbo, bet paskui grąžintas kaip nekaltas.

Kiekviename atsitikime armija surado, kad McCarthy'io iškelti kaltinimai yra nepagrįsti.

Monmouth yra armijos radaro išdirbimo ir eksperimentavimo centras.

Weisneris buvo paleistas iš darbo 1952-rų metų balandžio 17. Tų pačių metų rugsėjo 12 jis buvo grąžintas tarnybon. 1953 metų spalio 20 jis vėl buvo pašalintas, neaiškinant jam kaltinimo. Lapkričio 19 d. jam buvo pranešta, kad jis gali grįžti darban, bet vieną dieną vėliau jis vėl buvo pašalintas.

Weisneris turi viltį, kad šiuo kartu jis galės dirbti ir nebus vėl išmestas.

Wisconsine:

Su Joe pralaimi, be jo jie laimi

Milwaukee. — Nominaciniai rinkimai Wisconsino valstijoje parodė, kad senatoriaus McCarthy'io įtaka ir prestižas yra žymiai nukritę. Tie kandidatai, kurie jam draugingi, buvo sunkiai sumušti, o prieš jį stojusieji išėjo laimėtojais.

Fred Zimmermanas, Wisconsino valstijos sekretorius jau dešimtą terminą, negavo savo republikonų partijos indorsavimo, nes buvo žinomas kaip McCarthy'io priešas. Vietoje to, republikonai nominavo McCarthy'io rėmėją Larkiną. Bet balsuotojai atmetė oficialų partijos nominavimą, davė Larkinui tik 125,562 balsus, Zimmermanui 174,577.

Sauk apskrityje republikonas prokuroras Harlan Kelley buvo geras McCarthy'io draugas. Jis darė viską jo galioje, kad trukdyti Joe-Must-Go organizacijai. Bet kuomet laikas atėjo nominaciniams rinkimams, prokuroras Kelley gavo 1,479 balsus, o prieš jį kandidatuojantis advokatas James R. Seering, McCarthy'io priešininkas, 4,493 balsus.

Tito lankys Indiją, Burmą

Londonas. — Jugoslavijos prezidentas maršalas Tito gavo kvietimus apsilankyti Indijoje ir Burmoje. Nors jo vykimo datos dar nenustatytos, bet jau žinoma, kad jis kvietimą priėmė ir į tas šalis vyks.

Tito, kaip yra žinoma, norėtų aplankyti ir Indoneziją, bet iki šiol negavo kvietimo. Du metai atgal buvo pranešta, kad jis davė kinams suprasti, kad mielai apsilankytų, jei būtų kviestas. Ar jis iki šiol to pageidauja, nežinoma.

Mao liaudies parlamente:

Kinija taps galinga socialistine šalimi

Pekingas. — Pirmininkas Mao kalbėjo visos Kinijos naujai išrinktame liaudies seime, kurį sudaro deputatai iš pačios Kinijos Mandžiurijos, Mongolijos ir Tibeto.

Naujas parlamentas, pirmas rinktas po revoliucijos, pradėjo savo posėdžius Manšu dinastijos rūmų taip vadinamoje Slibinų salėje.

(Iki šiol Kinijoje veikė tik patariamoji asamblėja, kurią sudarė įvairių liaudies organizacijų ir grupių atstovai.)

Mao Tse-tungas savo istorinėje prakalboje sakė, kad Kinija, 600 milijonų gyventojų šalis, dabar pradės statyti galingą socialistinę valstybę. Kaipo pamatas tai statybai, sakė jis, bus industrializacija. Jis pastebėjo, kad savo siekimuose socialistinė Kinija mokinsis daug iš brolliškos Tarybų Sąjungos.

Tarp kito jis sakė:

"Mūsų bendras tikslas yra sujungti visos šalies liaudį; laimėti visų prietelių ir tautų paramą; statyti galingą socialistinę valstybę; ir pasižadėti ginti taiką tarp tautų ir stumti pirmyn žmonijos pažangą."

Kalbėdamas apie komunistų rolę Mao sakė:

"Mūsų galybės kamienas yra Komunistų Partija. Teoretinis pamatas, kuris rodo kryptį mūsų galvojimui, yra marksizmo - leninizmo idėjos."

Kinijos liaudies parlamentas dabar patvirtins naują konstituciją ir išrinks valdžią. ...

Gynęs Robertą Oppenheimerį komisijos narys pasitraukė

Denver.—Prezidentas Eisenhoweris priėmė rezignaciją Atominės Energijos Komisijos (AEC) nario daktaro Henry DeWolf Smyth. Smyth buvo vienintelis tos komisijos narys, kuris savu laiku užstojo profesorių Oppenheimerį, ir sakė, kad jis neturi būti pašalintas nuo slapto atominio tyrinėjimo.

Jis tada sakė, kad Oppenheimeris turi likti valdžios tarnyboje. Kiti keturi komisijos nariai pareiškė, kad Oppenheimeris, pirmas Amerikos atom-fizikas, yra "saugumo rizika."

ORAS.—Giedra, šilčiau.

Premjeras Jošida rugsėjo pabaigoj atvyks Amerikon

Washinngtonas. — Japonijos premjeras Jošida šio mėnesio 29 dieną atvyks Amerikon ir čia pabus daugiau negu savaitę. Po to jis išvyks į Kanadą, Francūziją, Vakarų Vokietiją, Italiją, Vatikaną ir Britaniją.

Jošida buvo planavęs padaryti savo kelionę dar pavasarį, bet skandalas jo kabinete apie papirkinėjimus kelionę sulaikė.

Bonna. — Vakarų Vokietijos parlamentas rytoj (penktadienį) pradės svarstyti Otto Johno perėjimo į rytus reikalą.

Paryžius. — Kviečių derlius nepaprastai geras šiais metais Francūzijoje, — 11,023,000 tonų, tai yra, 154,322 tonai daugiau, negu rekordiniais 1938 metais.

Republikonai ne partija, o peštynių klubas, sako Adlai

Cincinnati. — Adlai Stevensonas sako, kad republikonai nėra partija, bet peštynių apimta grupė, kuri tarpusavyje negali susikalbėti. Jis taipgi sakė, kad žmonėms nusibodo ragauti republikonišką patiekalą, kuris susideda "iš lygių porcijų gerumo, nesąmonių ir piktybių."

Prezidentas Eisenhoweris, sakė Stevensonas, sako "pamokslėlius," tuo tarpu, kai jo padėjėjai atlieka realistiškesnį ir ne taip jau gražų darbą.

Stevensonas dar kaltino republikonus, kad jie vengia diskusuoti tikrus klausimus ir bando palaikyti politinį orą "dulkių pilną."

Argentina davė prieglaudą, bet aprėžė politines teises

Buenos Aires.—Dar penki orlaiviai, pilni pažangiečių tremtinių iš Guatemalos, atvyko Argentinon. Tai tie guatemaliečiai, kurie tuoj po fašistinio perversmo rado prieglaudą Argentinos ambasadoje Guatemalos Mieste.

Argentina dabar davė šiems guatemaliečiams teisę apsigyventi, bet Perono valdžia aprėžė jų teises: jie buvo įspėti nevesti politinio veikimo, nekritikuoti Argentinos valdžios ir tt.

Kairas. — Irako diktatorius generolas Nuri el-Said atvyko į Egiptą ir konferuoja su Egipto premjeru Nasseriu. Bus tariamasi per tris dienas.

Nuvyks ir Londonan nelankys Paryžiaus

Paryžius. — Visa Francūzijos spauda reiškia savo nepasitenkinimą ir susirūpinimą dėl paskutinio Dulleso žingsnio. Dulles nulėkė į Bonną, kur tariasi su Adenaueriu. Jis taipgi vyks į Londoną, o paskui į Romą, bet neaplankys Paryžiaus.

Tai skaitoma tiksliu Dulleso noru parodyti, kad jis ignoruoja Francūziją, kad jis yra pasirengęs privesti prie Vakarų Vokietijos ginklavimo, nežiūrint, kaip į tai neatsineštų Francūzija.

Prieš išvykdamas iš Washingtono, Dulles paliko pareiškimą, kuris vėliau buvo perduotas viešumai. Pareiškime Dulles sako:

"Aš vykstu į Europą dėl problemos, kuri susidarė, kuomet francūzai nepatvirtino sutarčių, kurios būtų davusios Vokietijai suverenumą ir būtų ją įjungusios į Europos Apsaugos Bendruomenę."

Ir šis pareiškimas skaitomas Dulleso bandymu kaltinti Francūziją už visus nepasisekimus.

Dulles planuoja atvykti Londonan jau žinodamas detališkai, ką turi omenyje Adenaueris, Vakarų Vokietijos kancleris. Jis Londone konferuos su Churchillu ir Edenu, kuris tuo laiku jau bus atvykęs iš Paryžiaus.

Edenas tuo tarpu lankėsi Paryžiuje, kur bandė įtikinti Mendes-France, kad Vakarų Vokietija turėtų būti įtraukta į NATO.

(New Yorko "Times" korespondentas Paryžiuje Lansing Warren sako, kad Francūzija nelinkusi sutikti su Vokietijos įtraukimu į NATO Briuselio pakto praplėtimo pavidale.)

Unijos vadas sako:

Plieno centrų nedarbas didėja

40% darbininkų visai be darbo arba dirba dalinai

Clevelandas. — United Steelworkers suvažiavime čia tos unijos prezidentas McDonaldas pareiškė, kad krizė yra sunkiai palietusi plieno darbininkus, ir nedarbas toje pramonėje vis didėja. Net 40% plieno darbininku visai nedirba arba dirba dalinai. 220,000 yra pilni bedarbiai, o 180,000 dirba dalinai, tik vieną kitą dieną savaitėje.

Plieno darbininkų vadas sakė:

"Mes bandėme sakyti žmonėms prieš rinkimus, kad taip atsitiks, bet jie mūsų neklausė."

McDonaldas dar iškėlė Allegheny apskrityje, kas reiškia, Pittsburgho apylinkėje, 150,000 šeimynų randasi tokioje sunkioje padėtyje, kad valdžia joms turėtų duoti pagalbą iš savo maisto sandėlių.

150,000 šeimų reiškia 600,000 gyventojų, — trečdalis viso gyventojų skaičiaus.

Detroite, sakė McDonaldas, randasi 25,000,000 fabrikų kvadratinių pėdų, kur joks ratas nesisuka, kur visos mašinos nutilusios.

Pulkininkas verkė teisme

Fort Sheridan, Ill.—Pulkininkas Harry Flemingas, kuris yra karo teismo teisiamas kaip kolaboravęs su kinais komunistais, subliuško teisme ir verkė garsiai.

Pulk. Flemingas būdamas belaisviu Korėjoje skaitė komunistinio turinio paskaitas kitiems belaisviams, kalbėjo per Pyongyango radiją ir tt. Prieš tuos kaltinimus Flemingas ginasi sakydamas, kad kinai-korėjiečiai jį palaužė, ir jis todėl neatsakomingas už tuos darbus. Jis verkė vaizduodamas, kokiose sunkiose sąlygose jis belaisvėje buvęs. Anksčiau jis tam pačiam teismui tvirtino, kad belaisviai buvo traktuoti gerai.

Australų darbiečių vadas pasmerkia raudonbaubizmą

Sidney.—Australijos Darbo Partijos vadas ir buvęs premjeras Dr. Herbert Evatt pareiškė, kad torių valdžia išgalvoja visokias bylas prieš nesamus šnipus, kad pasidaryti sau politinio kapitalo.

Dabartinė konservatyvė valdžia yra išpūtusi bylą prieš buv. tarybinį pasiuntinybės tarnautoją Petrovą, kuris sakosi vadovavęs šnipinėjimo tinklui. Valdžia bando įvelti kai kuriuos darbiečius, ir Evattas sako, kad visas reikalas įtartinai fabrikuotas, kad padėti Menzies valdžiai laimėti rinkimus.

Kaip beraščiai balsuoja

Winnipeg (Kanada). — Grįžęs iš Indijos anglikonų misijonierius Koshy pasakoja, kaip beraščiai ten balsuoja. Balsuojantieji už Kongreso partiją įmeta savo balsus į geltoną dėžę, už socialistus į ružavą, už komunistus į raudoną.

Montrealis. — Vaikų paralyžiaus (polio) epidemija prasidėjo Kvebeko provincijos šiaurrytinėje industrinėje dalyje. Jau apsirgo 200 vaikų. Valdžios sveikatos organai imasi žingsnių epidemiją sulaikyti.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827—1828

President, JOHN GRYBAS; Secr.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$8.00	Canada and Brazil, per year	$9.00
United States, per 6 months	$4.50	Canada and Brazil, 6 months	$5.00
Queens Co.	$9.00 per year	Foreign countries, per year	$10.00
Queens Co.	$5.00 per six mos.	Foreign countries, 6 months	$5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y under the Act of March 3, 1879.

NAUJA KONSTITUCIJA KINIJAI

ŠIOMIS DIENOMIS PEKINGE, Kinijos Liaudies Respublikos sostinėje, pradeda savo darbus pirmasis Kinijos Liaudies Respublikos Kongresas.

Kongresą sudaro apie 12,225 deputatai. Kiekvienas deputatas atstovauja 800 tūkstančių gyventojų, su ta, beje, išimtimi, kad didmiesčiuose, kurie turi nemažiau 500,000 gyventojų, atstovybė yra tirštesnė: vienas deputatas atstovauja 100,000 gyventojų.

Tai milžiniškas kongresas ir prieš jį stovi didžiuliai darbai. Tai, beje, pirmas toks Kinijos istorijoje Kongresas.

Ką gi jis veiks?

Šis kongresas priims kraštui konstituciją. Konstitucijai projektas jau pagamintas ir jis bus pasiūlytas šitai įstaigai aptarti, taisyti ir priimti.

Kitais žodžiais: šis kongresas padės Kinijai politinį pagrindą, kaip ji turės valdytis.

Konstitucijos projekte yra 106 skyriai. Projektas siūlo, kad būtų įkurtas "pastovusis komitetas" (lyg ir parlamentas), kuris pridabos Valstybės Tarybą (valdžią), kurią sudarys premjeras, vice-premjeras ir kabineto nariai-ministrai. Tasai "pastovusis komitetas" (o gal kitaip bus pavadintas) skirs diplomatus, užgirs įvairias sutartis su kitomis valstybėmis, aiškins įstatymus ir tt.

Naujoji konstitucija pripažįsta lygias teises visoms Kinijoje gyvenančioms tautoms, bus jos didelės ar mažos. Ji garantuoja piliečiams laisvę, teisę į darbą ir teisę į mokslą.

Konstitucija suteikia kiekvienam Kinijos gyventojui, sulaukusiam 18 metų amžiaus, teisę balsuoti, teisę būti išrinktam į bet kokią valdinę vietą. Moterims suteikiamos lygios, pilnos teisės, kaip vyrams.

Kaip matome, šis kongresas atliks didžiulius darbus ir tai dar labiau sutvirtins naująją Kiniją.

KO KINAI NORI?

KINIJOS LIAUDIES RESPUBLIKOS kariai pradėjo bombarduoti tvirtumas, kurias Čiang Kai-šeko klika pastatė Quemoy saloje. Tie bombardavimai kai kada yra dažnesni, kai kada retesni, bet jie tęsiasi jau per virš savaitę laiko.

Kai kurie komentatoriai ir rašytojai pas mus stato tokį klausimą: ko kinai nori pasiekti Quemoy saloje? Atsakymų yra eilė. Vieni sako, būk kinai norį pagąsdinti čiang kai-šekininkus. Kiti sako: kinai norį pamatyti, ką darys Amerika, kurios laivynas saugoja Formozos salą. Treti dar kitokių "aiškinimų" turi.

Mums gi rodosi, kad kinai nori visai paprasto dalyko: jie nori čiang kai-šekininkus iš Quemoy salos išmušti ir tą salą paimti ir valdyti.

Quemoy sala yra tik penkių - septynių mylių atstume nuo Kinijos sausžemio. Iš tos salos čiang kai-šekininkų klika ryžtasi daryti visokias provokacijas Kinijos liaudžiai. Jeigu taip, tai argi ilgai Kinijos vyrausybė kęs, visa tai matydama? Anksčiau ar vėliau ji nusitars ir pasiims tą salą, kuri priklauso Kinijos liaudžiai, kinų tautai.

Ką gi, sakysime, darytų Amerikos valdžia, jei amerikiečių priešas, būdamas už penkių mylių nuo mūsų pakraščio, bandytų daryti tokias provokacijas, kokias atlikdinėja čiang kai-šekininkai? Ji tuojau pasiryžtų priešą iš ten išmušti.

Mums atrodo, jog kaip tik to paties siekiasi ir Kinijos valdžia Quemoy saloje.

MR. DULLES PASKUI MR. EDENĄ

ANTHONY EDEN, britų užsienio reikalų ministras, buvo Bonnoje, buvo Romoje, buvo Paryžiuje. Visur jis tarėsi su aukštaisiais tų kraštų valdžių pareigūnais dėl Vakarų Vokietijos ginklavimo.

Smulkmenų iš Edeno žygio skubios ir greitos kelionės neturime,—jos bus, be abejojimo, paskelbtos vėliau. Ypatingai dar nėra žinių apie Edeno misijos rezultatus Paryžiuje.

Bet vieną dalyką jau žinome: mūsų valstybės departmentas Edenu nepasitiki ir jo kelionė sukėlė Washingtone visokių spekuliacijų.

Dėl to valstybės sekretorius Mr. Dulles pasiryžo pats aplankyti Europą ir tai jis mano padaryti labai greit.

Jo vyriausias kelionės tikslas: kaip juo greičiau apginkluoti Vakarų Vokietiją!

ĮVAIRUMAI

Paukščių kelionių senovės padavimai

Ruduo čia. Vienos paukščių rūšys jau išlėkė į pietus, kitos rengiasi lėkti. Įstabesnis žmogus ir mieste gyvendamas gali pastebėti pilksvoje rudeninėje padangėje tuos paukščių būrius.

Mokslininkai iki šios dienos dar nėra atsakę į daugybę įdomių klausimų kas liečia paukščių kelionės iš vienos klimatinės zonos į kitą pavasarį ir rudenį.

Kai kurie paukščiai padaro ilgas kelionės, į kurias net sunku tikėti. Vienok, moksliškai įrodyta, kad jie tas kelionės atlieka. Pavyzdžiui, kelios paukščių rūšys atlieka rudenį kelionę iš Aliaskos į Naująją Zelandiją, perskrendant visą Ramųjį vandenyną, kokią 7,800 mylių kelionę. Tiesa, jie sustoja Havajuose ir kartais kitose salose, bet visvien atlikti tokią milžinišką kelionę (sustojimai ne ilgi) yra didžiulis dalykas, ir mokslininkai stebisi, kaip mažučio paukštelio organizmas tai gali atlikti.

Lietuvos gandrai žiemą dažnai praleidžia Egipte. Tai ir nemenka kelionė, o gandras tai jau didelis paukštis, tai dėl to tenka mažiau stebėtis. Kai kurie paukščiai lieka žiemoti tose pačiose vietose, kaip tai genys, varna ir mums gerai žinomi žvirbliai. Bet apie šimtas paukščių rūšių kas rudenį palieka Kanadą ir Jungtines Valstybes ir išskrenda į Centrinę ir Pietinę Ameriką.

Mokslininkai savęs klausia:

Kur paukščiai ima tiek jėgų?

Kaip jie nepraranda kelio?

Kokiu būdu jie suvokia beveik tą pačią datą išskristi kiekvienais metais?

Daug tyrinėta, į daug klausimų atsakyta, bet į dar daugiau neatsakyta. Paukščiai išskrenda maždaug tuo pačiu metų laiku, nežiūrint, koks būtų oras. Mokslininkai atmetė teorijas, kad paukščiai skridimo laiką pasirenka pagal dienos ilgį, kad jie pasirenka pagal oro pakaitas. Jie surado, kad koks nebūtų oras, jie išskrenda beveik tą pačią datą, o kaslink dienos ilgio, jie tuo pačiu laiku apleidžia tropikus pavasarį, nors tuo laiku dienos ilgis ten beveik pastovus.

Tad, prieita išvados, kad jie išskrenda pagal jauslę, kuri paremta ant jų kiaušinių dėjimo ir vaikų perėjimo periodų. Kitaip sakant, paukščiai palieka savo vieną vietą, kuomet jie maždaug išaugino paukščiukus, lygiai kaip grįžta, kuomet laikas poruotis.

Kaip su kryptĩes suradimu? Kai kurie paukščiai gali skristi per jūras šimtus mylių ir tiesiai pataikyti į mažiukę saliukę, geriau negu navigatorius su kompasais. Tas klausimas dar lieka neatsakytas.

Legendos dar senovėje

Jau gilioje senovėje žmonės domėjosi paukščių kelionėmis. Senovės egiptėnai pagal paukščių keliones panašiai kaip pagal žvaigždžių judėjimą ateitį spėjo. Senovės graikų ir romėnų mitologija pilna paukščių kelionių motyvų. Ypatingai senovės graikai domėjosi paukščių keliais.

Jie ne tik padavimus kūrė, bet bandė atsakyti į klausimus ir moksliškai. Filozofas Aristotelis sukūrė teoriją, kad visas paukščių kelionių dalykas yra tik išmislas, padavimas. Jis turėjo kitą aiškinimą: paukščiai, kurie randasi Graikijoje žiemą ir vasarą, tai tie patys, jie tik pakeičia savo išvaizdą! Kai jie išskrenda, jis sakė, tai tik į netolimas slaptas vietas, kur jų išvaizda visai pasikeičia...

Dabar Aristotelio nuomonė, nukreipta prieš ką jis manė esant legenda, pati skamba kaip legenda, padavimas.

Kita legenda, paplitusi plačiai vienu ar kitu laiku šiauriniuose kraštuose buvo, kad kregždės neišskrenda į pietus, bet miega per žiemą panašiai kaip lokiai, hibernuoja. Kodėl tas padavimas paplito kaip tik apie kregždes, nežinja.

Labai paplitusi legenda buvo, ir dar tikima kai kuriuose kraštuose valstiečiuose, ypatingai Balkanuose, kad mažiukai paukšteliai keliauja į tolimus kraštus, taip, bet ne savo jėga, o geradarių gandrų padedami. Esą, gandrai jiems leidžia nutūpti ant savo nugarų, ir tie lyg kokie didžiuliai transportiniai lėktuvai juos neša.

Albanijoje tos pačios legendos variacija yra, kad paukštelius neša ne gandrai, o arai. **M.**

Kokių keistumų kartais būna

St. Louiso teisme buvo nubaustas vienas kiosko (laikraščių "stendo") savininkas už tokį dalyką: prie pat jo kiosko radosi važiuotės šviesa, ir jis dažnai, kad palaikyti ilgiau raudoną šviesą ir kad automobiliai ilgėliau susilaikytų, spausdavo reguliavimo rankeną.

Ilgiau sustoję prie pat šaligatvio automobiliai nupirkdavo daugiau jo laikraščių...

. . . . .

Lynchburge, Virginijoje, teismas nutarė, kad nedarbo kompensaciją gaunantis žmogus negali tos kompensacijos gauti, jei jis per tą laiką sėdi kalėjime.

. . . . .

Tūlas autobuso vairuotojas Birminghame, Anglijoje, atsisakė vairuoti, nes kelios jaunos keleivės įlipo dėvėdamos trumpas kelnaites. Jis pareiškė, kad vairuos tik, jeigu jos kuo nors pridengs kelius.

. . . . .

Tennessee valstijoje egzistuoja įstatymas, kad burtininkai — ateities spėjikai turi būti kolegiją baigę žmonės. Įstatymas nesako, kokį kolegijos skyrių jie turi būti baigę.

. . . . .

Birminghame, Alabamoje, išleistas įstatymas, kad restorano savininkas neturi teisės šluoti savo įstaigos grindų. Tai daryta švaros sumetimais. Kai kuriuose kraštuose, ypatingai Skandinavijoje, yra įstatymų, kad tas pats žmogus negali maisto pardavinėti ir pinigus imti. Maisto krautuvėse turi rastis specialus kasininkus ar kasininkė.

. . . . .

. . . . .

Tolimose tundros srityse Sibire buvo izoliuotų vietovių, kuriose tik du metai po caro nuvertimo sužinota, kad įvyko šalyje revoliucija.

Povandeninė Kristaus statula prie Italijos

Prie šiaurvakarinio Italijos kranto 56 pėdų gilumoje jūroje randasi didoka 8 pėdų Kristaus statula, vaizduojanti jį su iškeltomis į viršų rankomis. Ta statula šiomis savaitėmis buvo atsargiai nuleista į vandenį ir narai ją pritvirtino prie dugno.

Jos tikslas esąs "teikti inspiraciją narams,"— nieko nesakoma apie žuvis.

Moterys su ančių snapais

Čado ežero srityje francūzų Ekvatorinėje Afrikoje iki šios dienos yra moterų, kurios tam tikru būdu taip ištempia lūpas, kad jos pasidaro panašios į anties snapus.

Taip iki šios dienos daro moterys tenykštėje negrų Sara ir Fali gentyse. Lūpos tempiamos sekamu būdu:

Dar jaunai mergaitei abiejose lūpose padaromos skylės, panašiai kaip Vakaruose tai daroma ausyje, dėl auskaro. Bet vietoje auskaro, į lūpos skylę įdedamas toks apvalas medžio gabaliukas. Laipsniškai, pusmetis po pusmečio, tie medžio gabalukai pakeičiami vis didesniais, ir kuomet Fali ar Sara genties moteris yra suaugusi, jos lūpos yra tiek išsikišusios, kad yra beveik tokio dydžio, kaip visa galva.

Kodėl moterys Čado srityje tai daro? Mokslininkai turi kelias nuomones. Vieni sako, kad tose gentyse lūpų didumas skaitomas dideliu grožiu. Kiti mokslininkai turi kaip tik atvirkščią aiškinimą: tos srities negrės pradėjo savo lūpas plėsti keli šimtmečiai atgal, kuomet arabų pirkliai pradėjo gaudyti jaunas gražias negres dėl pardavimo haremams. Reiškia, jos norėjo pasidaryti kuo biauresnėmis, kad jų negaudytų.

Dar kitas aiškinimas yra, kad visas dalykas turi religinį pobūdį. Esą, tų genčių labai dievinama varlė, kuri skaitoma išminties simboliu. Francūzų sociologas Jean Paul Lebeuf sako, kad pagal tų genčių legendas varlės dievas atnešė pirmai moteriai išmintį ir jai sakė:

"Padaryk savo lūpas tokias kaip mano burną, ir tu būsi kaip aš išmintinga."

Kuris aiškinimas teisingas, sunku pasakyti. Bet vienaip ar kitaip, tas paprotis Čado srityje jau nyksta, ir tokių išplėstų lūpų moterų vis mažiau matyti, nors jų dar yra. **M.**

IŠ ISTORIJOS

Rašo **D. M. Šolomskas**

DABARTINIS IZRAELIS IR ŽYDŲ VALSTYBĖ SENOVĖJE

Dabartinė Izraelio ((žydų tautos) valstybė pasiskelbė nepriklausoma 1948 metų gegužės 14 d. Ji randasi Palestinoje, prie Vidužemio jūros. Tai nedidelė, tik 8,084 ketvirtainių mylių valstybė. Bendrai, bus tik apie trečdalis dabartinės Lietuvos. Gyventojų turi virš 1,500,000, nes vien tarpe 1948 ir 1951 metų į Izraelį atvyko apsigyventi iš kitų šalių virš 600,000 žydų tautybės žmonių.

Izraelis buržuazinė respublika. Pirmuoju prezidentu buvo Dr. Ch. Weizman. Izraelis laikosi Amerikos kapitalistų politikos, nes amerikiečiai kapitalistai suteikė jam didelių finansinių paskolų, taipgi kas metai iš Jungtinių Valstijų žydų organizacijų gauna dideles sumas pinigų kaip aukų.

Izraelis gamtiniai nelabai patogi teritorija. Žmonės išnaikino miškus, tai daug yra smėlynų. Vasarą karščiai pasiekia apie 100 laipsnių. Laike lietaus — šutas. Vienatinė tinkama upė yra Jordanas, kuris išplaukia iš Sirijos. Gelžkeliai sudaro tik virš 200 mylių ilgio, o plentai—1,500 mylių. Izraelis turi ir virš 30 laivų, dauguma jų nedideli, tik virš 100 tonų įtalpos.

Augina kviečius, miežius, kukurūzus, bulves. Bet svarbiausi augmenys, tai vaisiai — alyvos, figos, tabakas, daržovės ir Jordano paupiais ryžiai. Industrija dar silpna.

Žydų tautybės žmonėms Izraelis — tai jų senos tėvynės istoriniai plotai. Gi krikščionys skaito tuos plotus "šventa žeme," nes religiniai padavimai apie Kristų surišti su Palestina.

Žydų valstybė senovėje

Apie senovės žydų valstybę ir jos "galybę" dažnai girdime labai perdėtas pasakas. Apie 3,500 metų atgal Arabijoje žydų tautybės žmonės gyveno gentimis — didelėmis giminėmis. Kitų spaudžiami jie atsikraustė į Palestiną. Tai buvo galvijų augintojai. Jie dalinosi į judėjų ir izraelitų grupes.

Palestinos plotai jau buvo apgyventi kitų tautų. Kaip paprastai, atėjūnai pasirodė galingesni ir senus gyventojus išnaikino arba pavertė į savo vergus.

Judėjų ir izraelitų tauta susijungė į vieną valstybę apie 1,000 metų pirm krikščionybės, vadovystėje karaliaus Dovido. Dovidui mirus karaliaus vietą užėmė jo sūnus Saliamonas. Jo viešpatavimo metu Judėjos-Izraelio valstybė vedė daug karų prieš kaimynus. Karalius Saliamonas sumanė pastatyti milžiniškus karališkus palocius ir dievui **Jagvei** bažnyčią. Tie jo žygiai labai nuvargino gyventojus. Judėjos-Izraelio valstybė rėmėsi ant vergų darbo, kaip tais laikais buvo ir kitur.

935 metais pirm krikščionybės šiaurinėje dalyje, kuri buvo apgyventa izraeliečių, prasidėjo sukilimas prieš Judėjos-Izraelio valdonus. Sukilėliai su Egipto pagalba atsimetė ir įsteigė atskirą savo karalystę su karaliumi Jarovamu priešakyje. Izraelio valstybė išsilaikė iki 722 metų pirm dabartinės skaitlinės. Ją nukariavo asiriečiai, gyvenę Tigro ir Eufrato upių srityje, kurie buvo pasiekę aukštesnės kultūros ir jau mokėjo pasigaminti geležį.

Izraeliui atsimetus, Judėjos karalystė išsilaikė iki 586 metų pirm dabartinės metų skaitlinės. Ją nukariavo Babiliono karalius.

Taigi, Palestinoje žydų valstybė, pradžioje bendra Judėjos - Izraelio, o vėliau dvi atskiros valstybėlės, išsilaikė apie tūkstantį metų laiko. Abidvi jos užėmė gal tik du kartus didesnį plotą, kaip dabartinis Izraelis. Toje gadynėje rubežiai griežtai nebuvo nustatyti.

Žydų valstybė padarė nemažą įnašą į žmonijos gyvenimą. Jau tais laikais turėjo savo rašybą, buvo pastatę didelių namų ir padarė išradimų žmogaus gyvenimo pagerinimui.

Pasakos ir tikrovė

Senovės žydų istorija pasiliko kaip Senasis Testamentas Biblijos. Tai vaisius žydų rašytojų sukurtų pasakų, kurios surištos su žydų tautos senovės istorija.

Kiekvienas kultūriškas žmogus supras, kaip jos yra nerealistinės. Kas gi tikės, kad Maižiui mostelėjus lazdele prasiskleidė jūros, pasidarė per jas kelias, kuriuomi žydai sausučiai perėjo į kitą jūrų pusę, o vėl jam lazdele mostelėjus — jūros užliejo "kelią" ir žydų priešus nuskandino? Kas gi tikės, kad pučiant žydų kariams į triūbas sugriuvo priešų tvirtumų sienos? Ir daug panašių kitų pasakų.

Suprantama, kad Biblijos pasakos buvo pritaikomos prie naujų laikų, ir netenka abejoti, kad jų originališkumas pasikeitė. Kas dėl Naujojo Testamento, tai jis krikščionių tikėjimo šalininkų sudarytas palaikymui religinių įsitikinimų.

Palestinos valdovai

Patekus žydų valstybėms į kitų rankas, Palestinos valdonai keitėsi. Egipto valdonai nukariavo asiriečius ir babiloniečius. Aleksandras Makedonietis (graikai) nugalėjo Egipto jėgas Palestinoje. Pagaliau Romos imperija užvaldė Palestiną.

Arabų valdonai nugalėjo Homos valdonus Palestinoje 636 metais dabartinės metų skaitlinės. Jie ten viešpatavo šimtus metų. Romos katalikų popiežiai ir Europos karaliai apie du šimtus metų vedė Kryžiaus Karus dėl Palestinos prieš arabus, kad atkariauti "šventas žemes" nuo netikėlių. 1099 ir 1187 metais kryžiuočiai buvo užėmę net Jeruzalės miestą. Nemažai jie įsteigė Palestinoje ir Sirijoje savo tvirtumų, bet arabų negalėjo galutinai nugalėti.

1516 metais Egipto karalius pervedė Palestiną turkų valdonams, kurie ją valdė net iki Pirmojo pasaulinio karo (1914-1918 m.). 1918 metais Palestina pateko į Anglijos valdonų rankas. 1948 metais žydų tautybės žmonės paskelbė Izraelio, tai yra savo tautos, nepriklausomą valstybę. Ramumo ir dabar ten mažai yra, nes net Jeruzalės miestas yra pusiau padalintas tarpe Izraelio valstybės ir arabų Jordano karalystės.

Scranton, Pa.

Gražiai palaidota Domicelė Šlekaitienė

Rugsėjo 8 d. čia mirė Domicelė Šlekaitienė, žmona veikėjo Petro Šlekaičio.

Buvo palaidota rugsėjo 11 d. gražiose Abbington Hills kapinėse, Scrantone.

Laidotuvių direktorius buvo Walter Pėstininkas.

Šermenynėje ir kapinėse kalbas pasakė Rojus Mizara iš New Yorko.

Žmonių šermenyse buvo labai daug; penktadienio vakarą negalėjo sutilpti į erdvias šermeninės patalpas, o į kapus lydėjo apie 30 pilnų automobilių. Buvo sunešta apie 30 gėlių vainikų.

Domicelė Šlekaitienė gimė 1891 metais Žagarių kaime, Udrijos parapijoje. Į Ameriką (į Scrantoną) atvyko 1906 metais pas savo tėvą.

Velionė buvo laisvų pažiūrų moteris ir priklausė Lietuvių Literatūros Draugijai. Mėgo skaityti Laisvę. Deja, per ilgą laiką sirgo. Velionės sveikatai ypatingai pakenkė žuvimas josios sūnelio, Petro, antrajame pasauliniame kare.

Paliko liūdesy vyrą Petrą Šlekaitį, dukrą Eleną Cooper, sūnus Antaną ir Joną, anūkų ir daug giminių.

Lai Domicelė ilsisi ramiai puošname Abbington kapinių kalnelyje, o mes, likusieji, dirbkime, veikime tvirtindami darbininkų judėjimą, kuriam velionė dirbo.

Draugas.

Ką planuojate rengti šį rudenį? Laisvės spaustuvė pigiai ir gražiai padarys spaudos darbus jūsų parengimams.

Lawrence, Mass.

Žinelės

St. Mary's mokykloje užsiregistravo 8,070 (gal 870?—**Red.**) mokinių.

Methuen viešoj (Public) mokykloje užsiregistravo 3,266 mokiniai. Šiemet mokinių bus daugiau negu pereitais metais.

—:—

Wood Mill darbininkams pranešimas. Kas dėlei algų išmokėjimo darbininkams, kurių dar yra vakacijų algos: Galit pasiimti jas kasdieną tarpe 8 ir 12 v. arba nuo 1 iki 5 val. dieną.

—:—

Yra sumanymas Wood Mill dirbtuvėje atidaryti naujas išdirbystes: electronics ir plastics, taipgi metalo apdirbimo. Tuo reikalu yra paduotas prašymas Washingtone. Jei tas būtų padaryta, tai sumažėtų nedarbas. Bet klausimas, ar šis žygis nėra politikierių sugalvotas tam, kad pasigauti balsuotojus ant savo kriukelio? Atsimename prezidentinius rinkimus, kai buvo pažadėta Lawrenčiui duoti darbų, bet visi žinome, kas iš to išėjo.

—:—

Per Labor Day Maple Parke lankėsi Dr. J. Repšys su žmona, taipgi Stoniai, Usevičiai. Svečiai gražiai pasikalbėjo su vietos žmonėmis. Dar buvo ir sudainuota dainelių, atsimenant jaunystės dienas.

—:—

Mirė ir palaidotas Antanas Roskaw-Račkauskas, kuris sirgo pusėtinai ilgą laiką. Per ilgus metus buvo Laisvės skaitytojas. Gyveno Lawrence. Porą metų atgal buvo apsigyvenęs Haverhill, Mass. Paliko dideliame nuliūdime savo žmoną, tris sūnus ir kelis anūkus, taipgi brolį V. Račkauską ir brolienę.

Nuoširdi užuojauta jo šeimai ir giminėms, o jam pačiam—amžinai ilsėtis Amerikos žemėje!

Jonas Palaima taipgi mirė ir tapo palaidotas. Jis buvo našlys. Paliko dideliame nuliūdime dukteris.

Draugiška užuojauta šeimynai ir giminėms!

—:—

Aldermanas L. J. Scanlon prašo gyventojus, kurie turi ant porčių elektros lempas, kad nakties metu jas žibintų. Mat, gatvės tamsios, o yra nenaudėlių, kurie užpuldinėja žmones nakties metu, tamsoje, o miesto valdžia nespėja taip greit pataisyti šviesas, kurias sugadino neprašytas svečias.

—:—

Lawrenco miesto majoras Buckley vyks Bostonan prašyti valstijos valdžios finansinės pagalbos, kad padengti padarytus nuostolius, kurių yra apie $100,000.

L. K. Biūras

Hartford, Conn.

Lietuvių moterų kliubo susirinkimas įvyks rugsėjo-Sept. 20 d., po numeriu 158 Hungerford St. Po vasaros vakacijų visas nares kviečiame atsilankyti į šį susirinkimą. Nes jau senokai nesimatėme ir nepasikalbėjome. Šis susirinkimas bus mūsų draugiško pobūdžio suciga. Nepamirškite dienos. Pradžia 7:30 val. vakare.

V. K. Cekr.
(180-181)

Norintieji pirkti biznį, namą ar ūkį, pajieškokite progų per Laisvę. Tikrai gausite daug pasiūlymų.

MIRUS

ONAI DEPSIENEI

Mes, binghamtoniečiai, reiškiame gilią užuojautą velionės gyvenimo draugui Klemensui Depsui, dukrai Albinai, taipgi žentui ir anūkei.

U. ir L. Šimoliūnai
E. ir V. Kazėnai
H. Žukienė
P. Jasilionienė
O. Wellus
M. Kazlauskienė
Al Kaminskas
B. Zmitraitė

CLEVELANDO ŽINIOS

PASĖKMINGAS BUVO SPAUDOS PIKNIKAS

Kuomet Clevelandą spirgino 99 laipsniai šilumos, kada miestas buvo pratuštėjęs, tykus, nes žmonės ieškojo atgajos paežerio bučiuose ir miesto prūduose, Rubų piknikų darže eglių pavėsiuose buvo pilnai vėsu, smagu ir suvažiavę į spaudos pikniką svečiai šoko ir linksminosi nejausdami karščio.

Svečių į pikniką suvažiavo daugiau negu į kurį kitą pikniką ir smagiai praleido laiką iki vėlam vakarui. Ir svečiai duosniai pasirodė. Bet kadangi visokių produktų kainos labai iškilusios, o šeimininkai bei šeimininkės nenorėjo svečius "aplupti", tai pelno neliko perdaugiausiai. Prie to buvo duotos brangios dovanos. Bet pelno liko: Vilniai $200, Laisvei $50 ir Liaudies Balsui $10.

Nekurie iš pikniko šeimininkų ir darbininkų, Julius Krosin, M. ir R. Nikai, P. ir O. Radžiai, Mariutė Gedaminskienė ir kiti, dirbo nuo ankstyvo ryto iki 9-tos val. vakaro. Draugė M. Plausienė irgi dirbo sunkiai prie svečių aptarnavimo su valgiais. O už vis daugiausiai pasidarbavo spaudos piknikui Mariutė Nikas, surinkdama daug dovanų ir išparduodama apie 60 knygučių tikietų. Už tai ji pagarbos verta nuo visų. Antras iš daugiausiai pardavusių (16 knygučių) tikietų, tai farmerys J. R., kiti pardavė po mažiau.

Du chicagiečiai pasakė po gerą prakalbėlę: J. Mažeika kalbėjo apie bedarbę ir skrumnias pašalpas bedarbiams, Jokubka aiškino, kodėl Eisenhowerio administracija darosi vis atkaklesnė ir tokią mažiukę partiją uždarė dėl to, kad jai nesiseka; ypatingai užsienienėje politikoje suklupo visai. J. Žebrys vadovavo programoję.

Visi mylinti apšvietą clevelandiečiai privalo būti dėkingi svečiams už tokį skaitlingą atsilankymą ir duosnumą; visiems, kurie ką paaukojo pikinikui ir visiems pikniko aptarnautojams, kurie sunkiai ir atsidavusiai dirbo, kad patenkinti svečius.

KARŪNAVOS PANELĖ PIETŲ GRAŽUOLĖ

"Panelės Pietų Gražuolės", Miss Southern Belle, apkarūnavojimą rengia Clevelando Negrų Darbo Taryba, šeštadienį, rugsėjo 18, Mason's Hall of York svetainėje, 13512 Kinsman Rd. Prasidės 9 valandą vakare ir tęsis iki 1 ryto.

"Panelės, pietinės gražuolės karūnacijos tikslas yra: sukelti fondą gelbėjimui kovojantiems už lygias pilietines teises negrų žmonėms, ypatingai gyvenantiems pietinėse valstijose, už lygų mokslą ir lygias politines, balsavimo teises. Panelė, Pietų Gražuolė bus išrinkta iš 17 kontestančių, susidedančių iš šeimininkės nenorėjo svečius tarprasinių, negrių ir baltų jaunų moterų, kurios atstovaus 17 pietinių valstijų, alfabetiškai skaitant nuo Alabamos iki W. Virginijos.

"Kurios iš jų gaus daugiausia balsų, — balsas už kiekvieną jų 10 centų virš minėtam fondui,— tą vakarą bus apkarūnavota ir apdovanota puikiu deimantiniu žiedu, kurį Negrų Darbo Tarybai padovanojo Dr. J. N. Simans atminčiai savo numylėtos žmonos, dar neseniai išsiskyrusios iš gyvųjų tarpo. Abudu buvo atsidavę ir veiklūs Tarybos nariai. Dr. J. N. Simans yra vietos korespondentu dviejų prakilnių lietuvių kalbos dienraščių," sako pranešimas.

Eva Simans, veikdama toje organizacijoje, buvo įsitikinusi, kad Amerikos Negrų Darbo Taryba bus viena iš geriausių ir daugiausiai užsigrūdinusių kovotojų už darbo žmonių gerovę, už darbus, taiką, demokratiją ir už civiles teises visiems. Todėl ir Evutės žiedas atiteko Tarybai.

OHIO FARMERIŲ PIKNIKAS

Ohio lietuviai ūkininkai turės savo metinį pikniką rugsėjo 19, Rubų piknikų darže. Mūsų lietuvių ūkininkų piknikai būna įdomesni už miestiečių piknikus. Jie pavaišins savo pikniko dalyvius su ūkiškais skanumynais, sūriais ir kitkuo. Mūsų ūkininkai visuomet suvažiuoja į miestiečių piknikus, todėl ir mes, miestiečiai, skaitlingai privalome nuvažiuoti į ūkininkų metinį pikniką.

Reporteris.

MONTREAL, CANADA

Įmonė pripažįsta darbininkų sumažinimą

Didžioji orlaivių išdirbystės įmonė, Canadair Ltd., oficialiai pripažino, jog darbininkų paleidinėjimas iš darbo vyksta, tačiau atsisakė patvirtinti ar užginčyti unijos pranešimą, kad bėgyje šių metų ten iš darbo jau paleista 4,500 darbininkų ir dar daugiau žadama paleisti—apie 1,000 darbininkų.

Įmonės pareigūnai tik tiek perspėjo, kad tie darbininkai, kurie jau paleisti iš darbo, vargiai kada nors bus priimti atgal, kadangi, kiek matoma, sako, jei ir reikės samdyti naujų darbininkų, tai tik aukštai lavintų.

Unija sako, kad iš visų paleistų darbininkų tik apie 1,000 tegavę naujus darbus. Kiti randasi bedarbių eilėse.

Pasirodo, kad mūsų turtingoje šalyje, jei negaminami žmonių žudymui pabūklai, tai darbininkai turi žiūrėti badui į akis. Koks chaosas!

—:—

Planuojamas naujas Laurentian vieškelis

Pasiekus mašinų gadynei naują aukštį, vasaros laike, kada žmonės važiuoja automobiliais į laukus, keliai abelnai visur užsipakuoja, juo labiau Kvebeko provincijoje. Didžiausias užsikimšimas, tai ant Nr. 11 kelio, kuris veda į Laurentian kalnus. Nors pats kelias ne taip jau būtų blogas, tačiau tiltai siauri ir turi daug kryžkelių, kas padaro važiuotę tiesiog neįmanomą.

Apie šio kelio pagerinimą daug kalbama, bet lig šiol veik nieko nebuvo daroma. Tik paskutiniu laiku pradėta kiek rimčiau svarstyti. Bet ir tai tik svarstyti. Paskutiniu laiku daugiausiai kalbama — provincialių kelių ir susisiekimo autoritetų,—kad gal geriausias būdas pagerinimui šio kelio, tai pravesti viršuje iškeltą kelią nuo Montrealo iki St. Jerome.

Ar toks kelias bus pravestas ar ne, dar nėra aišku. Vienas dalykas, tačiau, jau dabar aiškus: jei toks kelias kada nors bus pravestas, tai automobilių vairuotojai už jį turės mokėti.

—:—

Miesto užlaikomi restaurantai pelningi.

Viešosiose miesto vietose —daugiausiai parkuose — užkandžių ir minkštų gėrimų parduotuvės pirmiau buvo išnuomotos privatiniams verslininkams. Bet pereitais metais, nuo gegužės mėn. 1 d., miestas perėmė tokius restaurantus operuoti, ir pasirodo, kad miestui pusėtinai duoda pelno, k. a., per šios vasaros tris — gegužės, birželio ir liepos — mėnesius miestas gavo $14,839 pelno.

Prie to, publika irgi tuo pasinaudoja, kada viskas, ypač gėrimai ir "aiskrymas," parduodama pigiau, reguliare kaina.

—:—

Įtariamas uždegystėje bandė nusižudyti

Įtariamas uždegime (kiek laiko atgal) gyvulių mušimo įmonės pastatų su gyvuliais, pereitą savaitę policijos buvo areštuotas 36 metų amžiaus asmuo. Pirmiau, negu policijos buvo pradėtas apklausinėti, jis paspruko iš rankų. Pribėgęs pas 20 pėdų stovinčius garo radiatorius daužė į juos savo galvą, manydamas nusižudyti. Paguldytas St. Luke ligoninėje su suskaldyta galva, dabar laukia teismo.

—:—

Piknikai—žiemą?

Čia išeinantis lietuviškas laikraštis "Nepriklausoma Lietuva" šią vasarą vis skelbdavo piknikus, pranešant tik dieną, kada įvyks piknikas, o vietą prižadėdavo vėliau pranešti. Bet kada ateidavo tas sekmadienis, tai taip ir prapuldavo—vieta ir piknikas.

Dabar gi tas pats laikraštis praneša, kad "NL" jau turi leidimą daryti piknikus į Ville Lasalle. Tai kada gi darys "NL" piknikus, ar žiemą?

—:—

Sunkiai susižeidė

Marijona Milienė darbe sunkiai susižeidė ranką. Taipgi C. Kregždė laike darbo nelaimėje visiškai neteko vieno rankos piršto.

Abu ligoniai gydosi namuose.

J.

Montello, Mass.

Išleistuvių Parė

Aldona Wallen išvyksta į meno festivalį, kuris atsibus Chicago, Ill. Jos išleistuvėm yra rengiama parė, įvyks šeštadienį, rugsėjo-Sept. 18 d., Liet. Taut. Namo Parke, prasidės 7-tą val. vakare. Anksčiau buvo paskelbta, kad pradžia 5-tą valandą, tai buvo klaidingai. **Prasidės 7-tą valandą.**

Piknikas Liet. Taut. Namo Parke, Winter St. ir Keswick Rd. Įvyks rugs. Sept. 19 d., prasidės 1 val. dieną. Rengia Lietuvių Tautiško namo knygynas. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės dalyvauti šiame pasilinksminime. Prašome būti piknike.

Knygyno Komisija.
(180-181)

Philadelphia, Pa.

LLD 10 kp. susirinkimas įvyks 18 d. Sept., 7:30 v. v., 1150 N. 4th St. Visi nariai esate kviečiami pribūti susirinkime. Kaip matėte spaudoje, yra ruošiamas parengimas spalių 2 d., 414 Green St., 7 v. v., tad svarbu, kad nariai ateitų į šį susirinkimą ir apsiimtų ką nors padirbėt parengime. Taipgi kurie dar nesate užsimokėję duokles už 1954 m., ateikite ir užsimokėkite, gausite knygą kai bus išėjusi iš spaudos.

Valdyba.

(179-181)

Stockolmas. — Švedijos karalaitė Sibylla buvo nubausta teismo už skubinimą automobiliu Oelando saloje Baltijos jūroje. Jai uždėta apie $300 piniginė bauda.

Ar jau rengiate ką Laisvės paramai?

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark, 5, N. J.
MArket 2-5172

Lietuvos Sūnus--Išeivis

Rašo SUSNINKŲ JURGIS

(Tąsa)

— Grįžk prie darbo, drauge, o mes paskui pasitarsime, — jam patarė milžinas.

Kitą dieną, kuomet Jurgis atėjo ir stojo prie darbo, formanėlis staiga jam pareiškė:

"Eik namo, Jurgi, nes nėra darbo."

Dalykas buvo aiškus: jis atleistas iš darbo. Bet vis dar kiek abejojo: gal ištikrųjų nebuvo pakankamai darbo dėl visų? Kitą dieną jis vėl atėjo į fabriką ir stojo dirbti su kitais alperiais, bet formanėlis šiuo kartu buvo daug atviresnis:

"Jurgi, tau šiame fabrike daugiau darbo nėra. Eik namo!"

Ir kuomet Jurgis norėjo žinoti, kodėl kitiems yra darbo ir jam ne, formanas tik krustelėjo petį, pakraipė galvą ir nieko neatsakė, nueidamas prie merginos, kuri jau buvo atvedusi kitą darbininką. Dabar jau buvo aišku kaip diena, kad naujasis darbininkas užims Jurgio vietą.

Kovingumas apėmė Jurgio visus jausmus. Per sekundę jis pavirto nesulaikomu kovotoju... Vietoje klausyti formano ir eiti namo, jis dar smarkiau pradėjo griebti rūdos gabalus ir mesti į krosnies žiotis...

Formanėlis tą patėmijo, bet iš karto nieko nesakė, nuėjo ir atsivedė vyresnį formaną. Kai tas atėjo, jam visas dalykas jau buvo žinomas. Pats jis buvo nutukęs, veidai gražiai išskusti, burna prikimšta kramtomo tabako, visas išsipūtęs, žibėjo lyg nušviestas čebato aulas. Priėjo jis prie Jurgio riaumodamas:

"Tu prakeiktas kalės vaike! Eik namo! Tau čia daugiau darbo nėra!" Ir puolė jis Jurgį išlupti iš jo darbą. Jurgis traukiasi atbulas, bet ir formanas nuo jo neatsilieka, tartum norėdamas suimti jį į savo letenas.

Jurgis sudrebėjo ir sunkokas kokių 25 svarų rūdos gabalas, kuris radosi jo rankose, iškrito, neįučiomis išslysdamas iš rankų, nukrito ant smėlio, galu paliesdamas formano koją...

Jis nusitvėrė užu kojos, pradėjo keiktis ir paskui vėl artintis grąsinančiai prie Jurgio. Jurgis ištraukė savo algos vokelį ir jam pakišo po nosia:

— Užmokėk po dolerį ir 75 centus už dieną, kaip tai mes laimėjome streike, tada galėsi mane išvaryti!"

Bet šie žodžiai dar labiau įpykino formaną. Jis pradėjo tiesiog staugti:

— Gali vėl eiti į streiką, tu prakeiktas durniau!

Ir vėl jis pradėjo artintis prie Jurgio, norėdamas Jurgį priremti prie durų. Buvo aišku, kad jis nori Jurgį griebti ir trenkti pro duris kaip išspaustą lemoną.

Bet Jurgis jautė, kad jis negali taip pasiduoti. Atšokęs keletą žingsnių jis sušuko į aplink stovinčius darbininkus:

"Draugai! Formanas mane nori išmesti iš darbo prievarta, o už ką?"

Akimirksniu keli alperiai jį apspito. Formanas nustebo ir įsiuto:

"Ko jūs čia sulėkėte, eikite dirbti!"

Jurgis jautė, kad jis turi šauktis solidarumo, kad tai ne vien jo reikalas, bet visų darbininkų. Užšokęs ant rūdos gabalų kupinai prikrautos tačkos, jis pradėjo skubotai, susijaudinusiai kalbėti:

"Broliai, mes visi streikavom už didesnes algas ir trumpesnes darbo valandas! O dabar man užmokėjo tiek pat, kiek prieš streiką! Tai, už ką mes tris savaites streikavome?"

Vis daugiau ir daugiau darbininkų pradėjo Jurgį supti. Subėgo visi plieno liejikai ir alperiai; iškilo triukšmas. Pats formanas dingo ir niekas nematė, kur jis pasidėjo. O Jurgis jau įsismaginęs ir praradęs bet kokią baimę kad rėžia, tai rėžia:

"Man neužmokėjo kiek žadėta, o šiandien išmeta iš fabriko. Šiandien išmeta mane, rytoj išmes kitą. Gal mes, iki iš senesnių darbininkų neliks nė vieno. O kompanija tada priims naujus ir jiems mokės senas algas. Mes turime iš naujo pradėti streiką!"

Ir kreipdamasis į molderius, liejikus, jis pridėjo:

"Ar jau pamiršot streiko užbaigos vakarą ir kalbėtojo žodžius 'Nepamirškite savo draugų, alperių!'? Tai kodėl neužstojate? Jūs turite užstoti mane! Aš užstosiu jus! Visi už vieną, vienas už visus! Tik tokiu būdu mes priversime kompaniją pildyti sutarties pažadus. Visi kaip vienas turime atnaujinti streiką!"

Kai jis baigė kalbėti, darbininkų jau buvo pilnas departmentas. Vieni jam katutes plojo, kiti rėkė "Atnaujinkime

(Bus daugiau)

Puikiausias Vasarojimas Kalnuose Pas
Peter A. Valiunas
Jo gražiai įrengtuose Cabins ir Rooms
THE LAWRENCE HOUSE
Cairo - Saugerties Highway 32
R. D. 1, Catskill, N. Y. Tel. Palenville 3990

Vynai
Alus
Likeriai

Dinners
Short Orders
Sandwiches

Puiki Restauracija, Geri Valgiai

Kainos tikrai žemos sulig valgio ir patarnavimo gerumo.
Puikiausias praleidimas weekend. Kainos už kambarius:

	Day	Week
One Room - two double beds - - - - -	$7.00	$30.00
One Room - one double bed, one single bed -	$5.50	$27.50
One Room - double bed - - - - - - - -	$4.00	$22.00

Rašykite ar telefonuokite dėl rezervacijų

Ežeruose maudynės, žuvavimas, laivukais pasivažinėjimas.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

IŠ LIETUVOS

Po 3,300 kilogramų pieno iš karvės

Melžėja dirbu Marijampolės rajono "Šešupės" kolukyje jau antrus metus. Per tą laiką pamėgau šį darbą, įgijau tam tikrą patyrimą. Pernai iš kiekvienos man priskirtos karvės primelžiau po 2,300 kilogramų pieno.

Dirbdama melžėja aš įsitikinau, kokią didelę reikšmę produktyvumui pakelti turi gera gyvulių priežiūra, teisingas šėrimas. Šiemet nuo metų pradžios prižiūriu 10 karvių. Mano prižiūrimos karvės žiemą buvo šeriamos pagal individualiai sudarytą davinį, atsižvelgiant į karvės gyvąjį svorį bei produktyvumą. Jeigu karvės produktyvumas kyla, atitinkamai padidinu ir pašarų normą. Užtrūkusios karvės gauna mažesnį davinį. Aš griežtai laikausi darbų tvarkos, kurioje numatyti melžimo, šėrimo, valymo ir gyvulių pasivaikščiojimo (žiemą) laikas. Rūpestingai prižiūriu karves ganymo laikotarpiu laiku pamelžiu, pagirdau ir valau. To dėka šiemet iki birželio 15 dienos iš kiekvienos man priskirtos karvės primelžiau po 2,317 kilogramus pieno.

Gerus rodiklius pasiekė ir kitos melžėjos. Štai, melžėja Vosilienė iš jai priskirtų karvių jau primelžė po 3,246 kilogramus, Maskeliūnienė—po 2,115 kilogramų pieno.

Žinoma, mes galime dirbti dar geriau Kolūkio valdyba, galvijų fermos vedėjas dar per mažai padeda naujai atėjusiems į fermą žmonėms — jaunoms, nepratyrusioms melžėjoms.

Aš šiemet išsipareigojau iš kiekvienos prižiūrimos karvės primelžti po 3,300 kilogramų pieno. Stengsiuos šį įsipareigojimą įvykdyti.

D. Kasparavičienė

PAVEIKSLAI

Jurgis Klimas

Filmininkas Jurgis Klimas vyksta Chicagon. Jis ten dalyvaus L.M.S. suvažiavime ir rengiamame festivalyje, kuris prasidės spalio 12 ir baigsis 17-tą.

Jurgis Klimas ir Jonas Juška festivalio programoje išstos su dialogu "Kornų Gydytojas".

Klimas vežasi savo gamintas filmas: 'Kuprotas Oželis', 'Paparčio žiedas' ir 'Birutė.' Taipgi įvairių scenų rinkinius ir tt.

Po Festivalio Klimas gastroliuos Chicagos apylinkėje. Į suvažiavimą ir festivalį Klimas rengiasi išvažiuoti spalio-Oct. 9-tą dieną. O gal dar anksčiau. Pakeliui Klimas galėtų sustoti ir parodyti filmas už labai žemą atlyginimą Philadelphijoje, dieną pasiūlo spalio 8-tą, vakare.

Pittsburghe, Spalio 9-tą, Clevelande, Spalio 10-tą, vakare.

Prašau pasinaudoti proga. Prašau greit man pranešti, kur rengsite.

JURGIS KLIMAS
271 Ridgewood Ave.,
Brooklyn 8, N. Y.

Prisipažino turėjęs ryšius su policija pirm organizacijos

Teisiamųjų portorikonų ištartųjų nacionalistais teisme New Yorke tebebuvo tardomas Gonzalo Lebron Sotomayer. Matomai, net informeriui koktu pasiskelbimas pasauliui, kad jis tapo informeriu prieš savo tikrą seserį. Girdi, jis norėjęs informuoti pasaulį, būk jo sesuo tapusi "prie to pastumėta."

Informerio sesuo jau yra nuteista ilgus metus kalėti kaip dalyvė apšaudymo Kongreso šių metų kovo mėnesį. Bet jinai savo liudymuose sakė, kad jos niekas nesiuntė. Jinai pati norėjusi atkreipti pasaulio dėmesį į apverktiną jos tėvynės Puerto Rico padėtį. Gi informeris brolis liudija, būk jie buvę suokalbininkai ir priversti tai daryti. Toks liūdymas, jeigu jis taps džiūrės priimtas, pasunkintų padėtį visų teisiamųjų, o kartu ir jo sesers.

Tardymo atidengta, kad informeris turėjo ryšius su Puerto Rico policija pirm stojimo į nacionalistus.

New Yorke neseniai operuotas ligonis iššoko per langą iš ligoninės 2-ro aukšto apsirengęs tik bandažais. Iš kiemo išbėgo į gatvę per gretimo apartmento vieną butą. Jį sugavo ir sugrąžino į tą pačią ligoninę.

Tie jau pyks

Majoras Wagneris nusprendė paleisti 13 buvusių vandens hydrant inspektorių. Jų vieton pastatys 6 iš miestiniams darbininkams samdyti sąrašų (civil service list). Už inspekcijos dieną hydrantų savininkai turės mokėti po $5, bet juos mokės miestui, ne inspektoriams.

Buvusieji per paskiausius ketverius metus "uždirbdavę" po apie $35,000 metams. Pirmesnių majoru jie buvę pastatyti lyg kokia politinė sala, miestinis departmentas negalėjo kontroliuoti jų darbo nei pajamų.

Teatrams kostiumų prižiūrėtojai pareikalavo po $3 algos priedo. Taipgi reikalauja dar po centą 'per valandą į gerovės fondą ir sutrumpinti darbo savaitę nuo dabartinių 37½ valandų iki 36.

Visiems reikėtų matyti-girdėti menininkų parodą ir koncertą

Štai, ką matysime ir girdėsime Liberty Auditorijoje šį sekmadienį, rugsėjo 19 d.:

Ant sienų bus iškabinti ir ant stalų išdėstyti visoki dailiški rankdarbiai: piešiniai, siuviniai, mezginiai, Lietuvos audiniai ir kiti rankų darbai.

Dainų, muzikos ir vaidybos programoje dalyvaus:

SHATUSKY TWINS

Suzanna Kazokytė.
Shatusky berniukai, muzikališki dvynukai iš Tamaqua, Pa.
Leonas Jonikas.
Mildred Stensler.
J. Juška ir kiti.

Iš jau paminėto matosi, jog bus kuo pasigrožėti. Atsilankymu pagelbėsime veikliausių lietuvių meno talentų grupei nuvykti į Chicagoje įvyksiantį nacionalį meno festivalį. Iš to rasime sau pasitenkinimą ir paremsime lietuvių liaudies meną.

Paroda prasidės nuo 1

SUZANNA KAZOKYTĖ

val. dieną. Programa 5 val.

Liberty Auditorija randasi prie Atlantic Ave. ir 110 St., Richmond Hill. Privažiuojama BMT Jamaica traukiniu iki 111 St., eiti du blokai.

Gręsė embalmerių streikas

Priruošiantieji mirusius šermenims darbininkai (embalmers-balsamuotojai) praėjusį antradienį buvo grąsinę streiku, jeigu samdytojai nesiskaitys su jų reikalavimais. Vyriausias jų reikalavimas yra 40 valandų, 5 dienų savaitės tuojau.

Samdytojai sako, kad jie negali tuojau to patenkinti. Jie žada laipsniškai darbo laiką trumpinti.

Iš šalies žiūrint atrodo, kad ir 40 valandų gyvam tarp mirusių yra ilgokas laikas.

Mažų atpildų teismas pradėjo veikti ir naktimis. Turjs dar užsilikusių bylų. Pernai tas teismas išsprendęs 60,000 tokių bylų, kuriose ieškomoji suma buvo mažiau $100.

Jei Tamsta negali gauti Laisvei naujo skaitytojo, tai nors stambesne auka paremk biudžeto sukėlimą.

Ginčas dėl bingo nesibaigia

Kalbama, kad ginčas dėl bingo turėsiąs prieiti prie išsprendimo, legalizuoti jį. Kaip dabar jisai buvo, tai tik papiktinantis raketas. Įstatymais uždraustas, tačiau visais garais piškėjo ten, kam sukti politikieriai pasirinko leisti.

Dabartinė Didžiojo New Yorko policijos viršenybė dėl to atsidūrė tarp kūjo ir priekalo. Kadangi bingo yra valstijos įstatymais uždraustas, susilauksi republikonų kritikos jeigu leisi gemblerystei gyvuoti. Uždrausi, supykdysi tuos, kuriems gubernatoriaus Dewey prieteliai O'Dwyeris ir Impy buvo leidę. Nekliudysi tiems, o tebelaikysi uždraudimą kitiems, būsi teisingai smerkiamas šališkume.

Amatininkai, pajieškodami darbų, praneškite per Laisvę ir gausite pasiūlymų. Kaina už paskelbimą žema.

SKALBIAMOSIOS MAŠINOS
BENDIX-THOR
Įdedamos, Taisomos, Naujos ir Naudotos.
IDEAL REPAIR, Inc.
ST. 4-6777 ST. 6-4080
(180-186)

Darbininkų spaudos piknikas sekmadienį, rugsėjo 19 d.

Darbininkų angliškosios spaudos piknikas įvyks jau šį sekmadienį, rugsėjo 19-tą, didelėje ir gražioje vasarotojų kempėje Midvale, N. J. Įžanga $1.50. Vaikams iki 16 metų nemokamai.

Programoje dainos, šokiai, žaismės ir juokai, visokios sporto rungtynės ir paprasti šokiai prie geros muzikos. Yra maudynėms prūdai ir sportui aikštės, taipgi kūdikiams priežiūra ir žaismės mažiesiems vaikams. Išpardavimas farmų produktų, kuriuos sudovanojo farmeriai. Daugelio tautų gatavi valgiai. Newjersiečiams ypačiai patogu ten nuvykti.

Važiuojant nuo New Yorko miesto važiuoti į Pompton Lakes, nuo ten į Midvale Route 511 kelių. Gale miestelio, pirm pat tilto, pasukti kairėn į Snake Den Road, kuris nuves į kempę.

Rep.

Ir jiems unijos fondas buvęs gera karvute

Tyrime kai kurių unijų gerovės fondų praėjusį antradienį liudijo Samuel Rosensweig. Jisai yra bar & grill darbininkų CIO Lokalo 923 prezidentas. Lokalas turi apie 1,500 narių.

Rosensweig laike tardymo parodė, kad bėgiu 4 metų jis ir jo asistantė Mary Gillece išmilžo iš unijos gerovės fondo į savo kišenę $109,000. Jo paties, kaip administratoriaus, šėras buvęs $79,000, o jo asistantės Gillece $30,000.

Gi tuo pat laiku visų unijos narių pagalbai iš to fondo buvę suvartota tiktai $126,000.

Rosensweig anaiptol nesileido pastatomas unijos apskriaudėju. Kai tardytojas Gelb jo paklausė, ar toks unijos reikalų vedimo būdas skaitomas padoriu, jis drąsiai atsakė: "Yes."

Klausiamas, kokį specialį darbą fondo gerovei jie nudirbo, kad jie jautėsi teisėtai gauną tokias milžiniškas sumas (greta algos iš unijos), Rosensweig atsakė: "Mes dirbome dvejus metus negaudami nei nikelio. Buvome gerais administratoriais. O geri administratoriai užsipelno atlyginimo."

Rosensweigas už darbą unijai gauna $250 savaitinės algos, kaip lokalo prezidentas. Tie imamieji iš gerovės fondo yra ekstra gaviniai. Vieneriais 1953 metais jis gavęs (iš abiejų fondų bendrai) pajamų $41,000.

Tardymai kitų unijų fondų viršininkų tęsiasi toliau.

Persvarstys knygynų reikalus

Kilo žmonių protestai dėl susiaurinimo patarnavimo apie keturiose dešimtyse bibliotekų Brooklyne. Dėl to biudžeto direktorius Beame sutiko leisti persvarstyti bibliotekoms paskyrų klausimą.

Dėl nepakankamų paskyrų visos skaityklos ir knygas skolinantieji skyriai (išskyrus 8) tapo uždaryti ketvirtadieniais. Tas padaugino lankymą kitomis dienomis ir pablogino patarnavimą.

Knygynų reikalų vedėjas St. John sako, kad nuo 1920 metų brooklyniečiams mažinamos paskyros. Prieita to, kad Brooklynas gauna tiktai po $1.19 knygynų reikalams, kuomet Queens gauna po $1.-31 ir Manhattan po 1.33 per gyventoją. Šiemet Brooklynui buvę prašyta $3,837,080, o gavo tik $3,412,934. Tas ir vertė sumažinti patarnavimą.

New Yorko valstijoje pirmais 6 mėnesiais šių metų 933 asmenys užmušti trafiko nelaimėse.

Rugsėjo 20-tos vakarą prasidės žydų naujieji metai (Rosh Hashonah). Tai bus 5715-ji. Užbaiga tų švenčių įvyks 24-29 dienomis.

VELTAS ANŠEVICES
PIANISTĖ
Atidarė studiją piano mokinimui
Rugsėjo 13 visam sezonui
Privatinės lekcijos
240 Garfield Pl., Brooklyn 15, N. Y.
Tel. STerling 8-4170

MEDUS
Su Lemonadu—
Tai Gėrimas Karščiuose
Tuojau įsigykite medaus ir sveikatai naudingai atsivėdinkite šaltu lemonadu karštomis dienomis.
Bitininko Končiaus Medus
KAINA $1.25 UŽ KVORTĄ
UŽ PUSĘ GALIONO $2.50
Gaunamas
Laisvės Įstaigoje

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS:
9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Gerai Patyręs Barberis

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 So. 4th Street
Cor. Lewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiams reikmenys, įvairūs daikteliai, ligonių kambariui reikmenys —už grieztai žemas kainas.
MAX PEIST, Ph. G.
Receptų Specialistai:
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EV. 7-6238

NEW YORK

HELP WANTED—FEMALE

NAMŲ DARBININKĖ
Gražus sode apartmentas, su sargu. Darbas del našlės motinos. (Vakarai 4-12), gyvenimas vietoje, vienas vaikas 3 metų amžiaus, pilnai priežiūrai.
Telefonuokite ar rašykite:
OL. 7-0844 — 9-12 A.M. vien tik.
Rašymui: 'Box G 14A, Room 830,
11 West 42nd St., N.Y.C.
(180-186)

MOTERIŠKĖ
Pasitikima, 4 vaikai, pagelbėjimui abelnam namų darbui. Yra kiti darbininkai. Privatinis kambarys, gera mokestis.
Mrs. M. SCHNEIDER
213-03 35th Ave.,
Bayside, Queens
Tel. BA. 9-1413
(179-185)

HELP WANTED MALE

FRAMING CARPENTERS GRUPĖS
1 Metų darbas — Aukšto Algos
Fireside Terrace
York, Pa., 8-1031 — 2-4214
(180-184)

Chicagos Žinios

Prisiminus Jokūbą Cirulį

Jokūbas Cirulis iš gyvųjų tarpo atsiskyrė šių metų rugpiūčio 27 d. Kilimo buvo iš Biržų parapijos, Madeikių kaimo. Mirė sulaukęs 74 metus amžiaus. Turėjo labai daug pažinčių Rockforde, Chicagoje ir kitur.

Į šią šalį atvyko 1906 metais. Dar jaunas vaikinas būdamas Lietuvoje, laike spaudos draudimo, mokino savo gimtinio kaimo ir apylinkės vaikus skaityti ir rašyti lietuviškai. Pirmosios revoliucijos Rusijoje metais —1904-05— gyveno Peterburge ir nemažai teko nukentėti nuo kazokų nagaikų.

Apie velionį Jokūbą Cirulį dar norėtusi daugiau pakalbėti, būtent, kad jo gyvenimas ir Amerikoje buvo nevėžydėtinas—kaip šeimyniškas, kaip ir ekonomiškas. Išauklėtas kalvinų-protestonų religijoje, bet aktyviai nepriklausė jokioje parapijoje. Gerbė visas krikščioniškas religijas, lygiai ir lankė visokias misijas.

Mėgo kritikuoti laisvamanius, bet konstruktyvėje formoje. Dažnai pažįstamiem laisvamaniam suteikdavo literatūros apie religiją. Kaip kada parašydavo ir į laikraščius. Niekados nešmeižė Tarybų Sąjungos ir neniekino dabartinės Lietuvos vyriausybės. Dar ne per seniai vienas jo straipsnelis tilpo "Vilnyje" apie religijos laisvę Tarybų Sąjungoje. Jame kritikavo "Draugą" ir "Naujienas," o tų laikraščių garbinamus "partizanus" vadino tinkamu vardu —kriminalistais.

Jo tolerancija kitaip tikinčių ir stovėjimas su pasaulio tautų progresu gal buvo kaip ir įgimta. Matyti jam labai giliai buvo įsmigę pergyventi nuotikiai Lietuvoje, kada caro laikais netik politinė piliečių laisvė buvo suvaržyta, bet visaip šmeižiami ir persekiojami kitaip tikintieji, negu caras ir jo činauninkai.

Šviesi atmintis velionio Jokūbo Cirulio ilgai, ilgai nebus pamiršta gausybės jo draugų ir pažįstamų.

Stulgiškis.

Jei jūs norite parduoti namą ar biznį, paskelbkite Laisvėje, parduosite greit. Už paskelbimą kaina žema.

SKELBĖJAMS

Būti kokiame nors biznyje ir nesiskelbti — tai tas pats, kaip mirksėti gražiai merginai tamsoje. Tu pats žinai, ką darai, bet niekas kitas to nežino . . . Nori apie savo biznį žmonėms pranešti, — pasiskelbk ir nuolat skelbkis Laisvėje!

PIETŪS
Dainų - Juokų - Programa
Rengia Laisvės Bendrovės Direktorių Taryba
Įvyks Sekmadienio Popietį
Spalio 3 October
Programa prasidės 3-čią val. popiet. Valgiai bus duodami tuojau po programos.
Liberty Auditorijoje
110-06 Atlantic Ave. Richmond Hill, N. Y.
Neklauskite pietų kainos, ateikite ir pietaukite, o mokėsite tiek kiek jūs patys matysite verta.
Ši sueiga yra rengiama pradėjimui vajaus, gavimui Laisvei naujų skaitytojų proga. Taipgi kartu ir apvaikščiojimas dienraščio Laisvės 35 metų sukakties.
Pasižymėkite ant kalendoriaus dieną ir tikrai dalyvaukit.

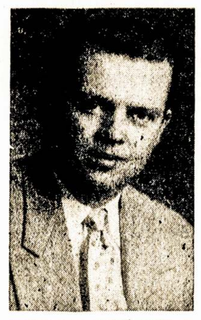
VINCAS SODAITIS

PETRAS KAPICKAS
Užlaiko Puikiai Įrengtą
BAR & GRILL
32 Ten Eyck St. Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 4-8174